a ¶ Annis quib⁹ vidimus mala. ſ. tribulationes. Po/
ſtea quaſi in duas ſpecies diuidit viatores/q̃ ſũt in hoc ſtatu
p̃ſenti: qz quidã ſũt in charitate: quidã extra. Illis autẽ q̃ in
charitate ſũt/duo petit: protectionẽ a malo: z eleuationẽ in/
tentiõis in bono. Primũ petit cũ dicit: c ¶ Reſpice i ſer/
uos tuos: vt eos p/
tegas. ſ. hoies ꝗrũ tu
ãs es/q̃ creaſti eos:
Vñ q̃ſi exponẽs z al/
legãs/ſibiũgit: d ¶ Et/
p̃ꝗid eſt: in opera
tua. Secũdum petit
cũ dicit: e ¶ Et diri/
ge/per rectã intẽtio/
nẽ ad eterna: f ¶ Filios eoꝝ. i. opa q̃ faciũt. Uel/ Fili/
os. i. imitatores eoꝝ dirige/vt p̃ficiãt. Illis ꝗo q̃ ſũt ex
charitatẽ/tria petit. ſ. gr̃az: cũ dicit: g ¶ Et ſit ſplẽdor dñi
dei nr̃i ſup noſ. i. grã nr̃as mẽtes illuminãs. Prouer. xx.
d. Lucerna dñi ſpiraculũ hoĩs: q̃ ĩueſtigat oĩa ſecreta vẽtrĩ.
Et dicit: Super nos: qz gratia q̃ deo facit gratos/in ſu
periori parte ratiõis pomit. Secũdo petit eis bonã opatio/
nẽ/cũ dicit: h ¶ Et opa manuũ noſtraꝝ dirige: vt. ſ.
creſcant z dirigant ad ẽterna: Hoc eſt q̃d addit: i ¶ Sup
nos. ſ. ad cẽleſtia. Tertio petit vinculũ charitatĩ: cũ dicit in
ſingulari numero: k ¶ Et opus manuũ noſtraꝝ diri/
ge. q. d. ita dirigas z multiplices opa noſtra: vt oĩa in radice
charitatĩ vniant z ſint vnũ. Vñ dicit Aug⁹ in regula cano/
nicoꝝ: Omnia opa vr̃a in vnũ fiant/maiori ſtudio z frequẽti/
ori alacritate/q̃ ſi vobis ſingulis faceretĩ ꝓpria. Hẽc expoſi/
tio ſatĩ mozalis eſt p̃ter q̃ in p̃mo ꝗſu.

Mt. tin

Mt. tone

Mozaliter * liaſti/ſubiẽciẽs alteri⁹ volũtati. Et p̃ꝗo/ a ¶ Annis
q̃bus vidim⁹/p experientiã: b ¶ Mala/pẽnẽ. ſ. paup/
tatẽ z laborẽ. Et vere ĩ his duobus eſt lẽtandũ. Primũ em̃
ſm̃ teſtimoniũ ſanctoꝝ/p̃cludit nobis viã inferni. Secundũ
ꝗo nos q̃ſi violent ducit ad gaudia paradiſi. De p̃mo em̃ di
cit b̃tus Berñ. Tolle ꝓpriã voluntatẽ z nõ erit infern⁹. Ps.
Bonũ mihi dñe qz humiliaſti me. Mõ em̃ deſcendẽt in in/
fernũ niſi q̃ p ſuperbiã z ꝓpriã voluntatẽ diuinẽ voluntati re
ſiſtunt. De ſecũdo dicit Greg⁹. Mala q̃ nos hic p̃mũt: ad
deũ nos ire cõpellũt. In cui⁹ rei expreſſionẽ dictũ eſt a dño
Lucĩ. xiiij. e. q̃ dixit p̃familias ſeruo ſuo: Exi cito ĩ plateas
z vicos ciuitatĩ: z paupes z debiles z cẽcos z claudos ĩtro/
duc huc. Et poſt: Exi ĩ vias z ſepes: z cõpelle ĩtrare/vt im/
pleat domus mea. Nos ꝗo quãtacũq̃ faciam⁹ p dño: ſem/
per debemus nos pctõres z inutiles ſeruos reputare/z ve/
niã petere: ſm q̃ dicit dñs Lucĩ. xvij. c. Cũ oĩnia bene fe/
ceritis: dicatis/ſerui inutiles ſumus. Job. ix. b. Si habuero
q̃ꝗiã iuſtũ: nõ reſpondebo: ſed meũ iudicẽ deprecabor. Jõ
bene ſubiungit oratio: c ¶ Reſpice/dñe/ in ſeruos tu/
os/oculo miſericordie: vt liberes eos a peccatis. Exo. iij. b.
Uidẽs vidi afflictionẽ ꝓpli mei in egypto: z deſcẽdi/vt libe/
rarẽ eũ de manibus egyptioꝝ. Sic reſpexit dñs petrũ Lucĩ.
xxij. g. vt ſupra dictũ eſt. Malos ꝗo z impẽnitẽtes reſpicit
dñs ocl'o iuſticie. Exo. xiiij. f. Reſpiciẽs dñs ſup caſtra egy/
ptiorũ: interfecit exercitũ eoꝝ. Itẽ bonos reſpicit dñs. i. re/
tro aſpicit/duobus modis: quibus petit hic reſpici/dicens:
Reſpice in ſeruos tuos. i. retro aſpice in eos. Primo/
vtrũ ſequant te a tergo. Multi em̃ volũt ire poſt eũ: in ãrũ
p̃ſona dicit Eſa. lix. c. Auerſi ſum⁹ ne irem⁹ poſt tergũ dñi.
Itẽ/Reſpice. i. retro aſpice eos vtrũ ſint gibboſi. Leuitĩ.
xxi. d. Si gibbus/ſi lippus z c̃. Dñs ſp habet oculos ad nos/
ſicut pater ad filios: ne aliq̃d turpe ſit in nobis. Sap̃. iiij. c.
Gratia dei z miſericordia eſt in ſanctos eius: z reſpectus in
electos illius. Et hoc debemus petere. Nec ſolũ hoc/ſ̃ etiã
vt ipſa bona opa reſpiciat/vtrũ ſint ſufficientia/z digna eo:
Vñ ſequit: d ¶ Et in opa tua: q̃. ſ. ſerui tui operant tibi/
nõ pharaoni/cui pctõres operant. Opus aũt dei/eſt ꝓuer/
ſio peccatoꝝ. Ps̃. Deus aũt rex noſter añ ſecula: opar⁹ eſt
ſalutẽ in medio terrẽ. i. Job. iij. b. In h̃ apparuit fili⁹ dei: vt
diſſoluat opa diaboli. i. pctã. Quicũq̃ em̃ peccat/opat di/
abolo vl'mũdo vl'carni. i. iimicĩ dei arma. Et adhuc apparet
q̃ ſint filij dei. ſ. illi q̃ hẽc opa diaboli diſſoluũt et deſtruũt/ĩ
ſe z in alijs. Sz hodie iſtud ſignũ in multis nõ apparet: ſ̃ ma
gis apparẽt in eis opa diaboli vl'mũdi vel carnis q̃ deſtru/
ctio eoꝝ: p̃cipue ĩ clericĩ: q̃ꝗ officiũ deberet eẽ illa deſtruere:
nũc in multis eoꝝ ſũt
manifeſta opa carnis:
ſicut dicit Gal'. v. d.
e ¶ Et dirige filios
eorũ. i. eos q̃s tibi p
euãgeliũ genuerũt. j.
Corĩ. iiij. d. In chri/
ſto ieſu p euangelium
ego vos genui. g ¶ Et
ſit ſplẽdor. Hoc vt ſup̃ expoſitũ eſt. Notãdũ aũt q̃ ĩ his
duob⁹ ꝗſib⁹ ſex petitiões vel oꝝones ꝓtinent p diuerſis gra
dibus eccl'ie. Vñ q̃libet die dicunt poſt p̃mã ab eccl'ia: vel a
religioſis in capitulo. Primo p p̃latis z p̃dicatoꝝib⁹/cũ ꝓr:
c ¶ Reſpice in ſeruos tuos: Ipſi em̃ ſpecialit̃ ſũt ſerui
dñi poſiti in miniſterio chriſti. j. Corĩ. iiij. a. Sic nos exiſti/
met hõ vt miniſtros chriſti: z diſpenſatores miniſterioꝝ dei.
Scõo p pace z ꝓcordia z charitate z vnitate in eccl'ia ꝓſer/
uanda/cũ dicit: d ¶ Et in opa tua: Hẽc em̃ ſũt opa dei
z chriſti. ij. Corĩ. v. d. Deꝰ erat in chriſto: mundũ recõciliãs
ſibi. Job. xi. g. Chriſt⁹ moriturꝰ erat p gẽte: et nõ tm̃ p gẽ/
te: ſ̃ vt filios dei q̃ erãt diſpſi ꝓgregaret ĩ vnũ. Hẽc opa dei
ꝗria ſt̃ opib⁹ diaboli: q̃ facit ſchiſmata z diſcordias. Matth̃.
xij. c. Qui ñ ꝓgregat mecũ/diſpgit. Tertio orat p ſ̃bditĩ cle
ricĩ/cũ dicit: e ¶ Et dirige filios eoꝝ. Quarto p regib⁹:
Vñ dauid rex dicit: g ¶ Et ſit ſplẽdor dñi dei nr̃i ſup
nos. Hi em̃ ſplẽdorẽ mũdi habẽt/ſ̃ raro dei. Vñ ſalomon
regnatur⁹ petiit eã a dño. iij. Regĩ. iij. b. Ps̃. Et nũc reges Ps̃. 2.
itelligite z c̃. Quãto p laboratoribꝰ eccl'ie: cũ dicit: h ¶ Opa
manuũ nr̃aꝝ dirige: Hi em̃ ſũt man⁹ eccl'ie vel pugnã/
do vel agricolando. i ¶ Dirige/inq̃t: ſup nos. q. d. nos
dirigim⁹ p te/q̃ ẽ ſupior director z auctor. Job. xv. a. Sine
me nihil poteſtĩ facere. Sexto p ꝓtẽplatiuis virĩ/cũ dicit:
k ¶ Et op⁹/vnicũ. Lucĩ. x. g. Porro vnũ ẽ neceſſariũ. l
¶ Manuũ n̄ oſtraꝝ/ſpũaliũ: q̃ edificãt nob ĩ cẽlo: dũ reci/
piẽtes a nob elemoſynas/orãt p nobis. Tales ſunt viduẽ et
paupes chriſti z religioſi: q̃ de alioꝝ elemoſynis ſuſtẽtari: cõ
tẽplatiõi z oꝝoni ĩtendũt: z opus eoꝝ eſt miſcõia. ſ. orare.

Sex oꝝones p diuerſis gradi/bus eccl'ie

Q Ui habitat z c̃. Titulus. ¶ Expoſitio Ps̃. XC.
Q Laus cãtici dauid. In p̃cedẽti pſalmo egit ꝓpha
de miſeria tp̃is: ex q̃ q̃ꝗ ſurgit miſeria tẽptatiõis/
de q̃ agit ĩ h̃ pſalmo. In illo/breues dies hoĩs ſt̃: Job. xiiij.
a. In iſto/temptatio eſt vita hoĩs ſup terrã: Job. vij. a. Et
de iſto pſalmo ſũpſit diabol⁹ auctoritatẽ ad tẽptandũ dñm/
dicẽs/Matth̃. iiij. a. Scriptũ ẽ: qz angelis ſuis mãdauit de
te: vt cuſtodiãt te in oib⁹ vijs tuis z c̃. Et qz laudabit̃ q̃ bene
pugnauerit: ideo a laude intitulat̃. Laus: nõ humana/ſed
cãtici dauid. i. chriſti: q̃ p̃us pugnauit z vicit/z inde lau/
dand⁹ eſt: cui⁹ tẽptatio z victoria nobis in exemplũ ꝓponit:
z laus vincentib⁹ promittit̃. Et hẽc ẽ intẽtio hui⁹ pſalmi: vt. ſ.
exẽplo chriſti tẽptatiões diſcam⁹ vincere. Hod⁹. Triplit⁹ Partitio
eſt pſalm⁹. Primo ꝓpha dicẽ in ſolo deo ſpantẽ dei protectione pſalmi
vallari. Secõo p̃miſſo caſu de ſe p̃ſumentiũ/dicit caput chri/
ſtũ ĩ cẽlo leuatũ a nullo poſſe ꝓtingi/z pedes ſuos ĩ terra ab
angelis cuſtodiri: vñ eſt certitudo protectiõis promiſſe: ibi: Ca/
dent a latere. Tertio inducit ipſe dñs q̃ ꝓſolat̃ ſperantẽ
hic defenſionẽ/in futuro p̃mia promittẽdo: ibi: Qm̃ in me
ſperauit. Et ſic tota expoſitio hui⁹ pſalmi mozalis eſt. Poſ/ Allegozice
ſumus aũt p̃mo exponere allegozice de chriſto: vt de ipo di
cat: m ¶ Qui habitat in adiutorio altiſſimi. i. in btã
virgine: quẽ eſt
m ¶ Qui habitat z c̃. Mozalit̃. Sicut tactũ ẽ ſup titulũ: Mozaliter
chriſti tẽptatio nob ponit in exẽplũ: vt ſic ipſe ſupauit om
nẽ tẽptationẽ: ita z nos tẽptatiões vincere ſtudeam⁹. Hoc
aũt facere nõ poſſum⁹/ſi in nr̃is viribꝰ pfidam⁹: z nõ in deo
fiduciã noſtrã totã ponam⁹: qz vt dixit Judith. vi. d. Dñe

 * nõ derelinquis

Allegorice virgine: quę est ciuitas et thalamus in qua christus habita/
Ps.86. uit. Unde supra dictũ est ei: Gloriosa dicta sũt de te: ciuitas
Ps.18. dei. Et alibi dicit de christo: Ipse tanq̃ spõsus procedẽs de
thalamo suo. i. de virginali vtero: vt dic̃ Glo. vbi deus hu/
manę naturę vt spõsus spõsę copulat̃ est. Hęc est adiuto/
rium altissimi: qz iu/
uat eũ ad saluandũ ge
nus humanũ. Ũñ de
ipsa vere dr̃ Geñ. ij. c.
Faciamus ei adiuto/
riũ simile sibi. Chri/
stus ꝗ qui tempore
icarnatiõis habitat
Al. teruet i b adiutorio altis/
Al. †muscipula simi: nõ derelinquet
a domino: sed a In
protectione dei cęli cõmorabit: licet dicturi sint iu/
Ps.70. dęi: Deus dereliquit eũ: persequimini z cõprehẽdite eũ: qz
nõ est qui eripiat. Sed Job. xiiij. b. dicit: Nõ credis qz ego
in patre z pater in me est? Ergo in ꝓtectione eius cõmorãs:
b Dicet dño/patri: c Susceptor me̅ es tu. Hoc
impletũ est: qñ clamans voce magna/dixit: Pater/in man̅
tuas cõmendo spiritũ meũ: Lucę. xxiij. f. d Et refugi/
um meũ deus meus. Job. xvij. c. Nũc aũt ad te venio.
f Sperabo in eũ: ꝗm q̃ homo/certã habẽs fiduciã. Ũñ
Ps.30. supra dixit: In te dñe speraui: nõ ꝓfundar in ęternũ. Quid
sperabit? g Qñ ipse liberabit: vel liberauit/me de
laqueo venantium. i. de insidijs iudęorũ. Lucę. xiiij. a.
Et ipsi obseruabãt
Moraliter * nõ derelinquis pręsumentes de te: z p̃sumentes de se et
de sua virtute gloriãtes/humilias: Ũñ hic in p̃ncipio dicit:
a Qui habitat in adiutorio altissimi. i. q̃ ꝓtinue totã
spem ponit in eius adiutorio: a In ꝓtectione dei cę/
li cõmorabit. i. ꝓtinue ꝓteget ab ipso: vt nec eleuet ꝓspe/
ris: nec deijciat aduersis. Hiere. xvij. b. Bñdict̃ vir q̃ ꝓfidit
in dño/z erit dñs fiducia eius: z erit q̃si lignũ qd̃ transplan/
tat sup aquas: qd̃ ad humorẽ mittit radices suas: z nõ time/
git cu venerit ęstus. Ista duo verba/habitat/et/cõmora/
bit: frequẽtiã z moram̃ notant/z peregrinationẽ z leuẽ transi/
tũ excludũt: Qui em̃ ad horã credit vl̃ sperat/z tpe tempta/
tiõis recedit: nõ habitat in adiutorio altissimi/sed pegrinat:
nec in protectione dei cęli cõmorabit/sed transit. Quõ autẽ
scies si habitat quis in adiutorio altissimi: subiungit signũ:
b Dicet dño: nõ tã verbo q̃ opis exhibitione: c Sus/
cęptor meus es tu. q. d. totũ se ꝓijciat in deũ/q̃ eius cu/
rã suscępit. j. Pet. v. b. Omnẽ sollicitudinẽ vestrã ꝓijciẽtes
in eũ: qm̃ ipi cura est de vob. d Et etiã/dicet/p̃dicto mo
do: refugiũ meũ deus meus. i. omne malũ fugiet: z ad
deũ refugiet. Et hoc facere/ẽ habitare z sperare omnino in
adiutorio altissimi: Ũñ z subdit: f Sperabo in eũ. No
tandũ aũt q̃ in his duobus versibus ponit quattuor verba:
in quibus notant̃ q̃ttuor beneficia quę dñs facit nobis. Pri
mũ est adiutoriũ: vt inimicos nr̃os impugnare z expugna/
re possim̃: qd̃ notat̃ cũ dicit: Qui habitat i adiutorio.
Secũdũ est ꝓtectio ab hostib̃/si impugnati repugnare vo/
luerint/cũ dicit: In ꝓtectiõe zc. Tertiũ est cura z recre/
atio: si hostes repugnãtes nos vulneraueriñt vel vexauerit/
cũ dicit: Susceptor meus/vt medicus. Quartũ est recę/
ptatio/si ꝓflictũ ferre nõ valẽtes fugerim̃: ibi: Et refugiũ.
Quõ dñs adiuuat in bello Notandũ etiã q̃ multis modis adiuuat dñs iu bello.
Virtutẽ hostiũ minuendo. Judith. ix. c. Erige brachiũ
tuũ sicut ab initio: z allide virtutẑ eor̃ zc.
Impetũ hostiũ flagellis impediendo. Judith. ix. b. Te/
nuit pedes illor̃ abyssus: z aquę operuerũt illos. s. ũmen
sitas tribulationũ.
Videlicet Virtutẑ ad impugnandũ dando. Esa. xl. g. Dis q̃ nõ sũt
fortitudinẽ z robur multiplicat.
Audaciã impetendi tribuendo. Judith. xiij. a. Stetit iu/
dith ante lectũ orans cũ lachrymis z labior̃ motu in si/
lẽtio dicẽs: Confortа me deus isrl̃. Per ꝓtrariũ Osee.
vij. c. Factus est ephraim q̃si colũba seducta: nõ ha/
bẽs cor: qz. s. nõ repugnat ꝓtra tẽptationẽ. Prouer.
vj. d. Propter cordis inopiã perdit animã suã.
Longanimitatẑ in pugna tribuendo. Ps. Posuisti vt
arcũ ęreũ brachia mea. Esa. xl. g. Currẽt z nõ labo/ Ps.17.
rabũt: ambulabũt z nõ deficiẽt.
Arma tribuẽdo. Eph. vltę. c. Accipite armaturã dei. i.
exemplũ. ij. Machab. vltę. c. Accipe gladiũ sanctũ
munus a deo: in quo deijcies hostes populi mei isrl̃.
Hoc dixit hieremias ad iudã.
Coadiutores p̃bendo. Ps. Immittit angelus dñi in
circũitu timẽtiũ eũ zc. Ps. Leuaui oculos meos in Ps.33.
mõtes: vñ veniet auxiliũ mihi. i. ad angelos sanctos. Ps.120.
Matth. iiij. b. Accesserũt angeli z ministrabãt ei.
Agilitatẑ dando z i altũ ponẽdo. Ps. Qui posuit pe/
des meos tãq̃ ceruor̃: z sup excelsa statuẽs me. Ps.17.
Itẑ faciẽdo despicere mundũ z seipsum. j. Cor. ix. d.
Vi/ Omis q̃ in agone ꝓtendit: ab omnibus se abstinet.
deli/ In latitudinẽ ponendo. s. in charitatẑ. Ps. Et eduxit
cet me in latitudinẽ: saluũ me fecit/qm̃ voluit me. Nam Ps.17.
qui est in lato/melius potest pugnare: qz potest decli
nare dextrorsũ/sinistrorsũ/ante/z retro: Nõ sic q̃ est
in angusto. Threñ. j. a. Omnes ꝑsecutores eius̃ appre/
henderũt eã inter angustias.
Item ꝑ eis pugnãdo z in eis. Exo. xiiij. d. Dñs pug/
nabit ꝑ vobis: z vos tacebitis.
Cadẽtes erigendo. Ps. Dñs erigit elisos. Prouerb. Ps.145.
xxiiij. b. Septies i die cadit iust̃ z resurgit. Vulgarit̃
dr̃ q̃ nõ est adeo bonus miles qui nõ cadat aliq̃n in
bello. Ps. Justus cũ ceciderit nõ collidet: qz domi/ Ps.36.
nus supponit manũ suam.
Itẑ deducendo in bello. Ps. Tenuisti manũ dexterã
meã/sic scutifer tenet habenas dñi sui: z cũ gloria suscępisti Ps.72.
me. In hoc ergo adiutorio debem̃ habitare sicut in castro
fortis: et sic in protectione dei cęli cõmorantes erimus secu/
ri. Sed sicut dicit beatus Berñ. non habitat in adiutorio
altissimi: q̃ nõ posuit deũ adiutoriũ suũ: sed speraui in mul/ Ps.51.
titudine diuitiar̃ suarũ: Hic morat̃ in ꝓtectiõe vilissimi dei
. s. mãmonę. Eccs. vij. b. Sic ꝓtegit sapiẽtia: sic ꝓtegit z pe
cunia. Prouerb. x. c. Substantia diuitis/vrbs fortitudinis
eius̃: Nec vult a deo cęli ꝓtegi ꝓtra inimicos. s. ꝓtra peccata/
ꝓtra diuitias/ꝓsperitatẑ/sanitatẑ: sed tm̃ ꝓtra amicos. i. pau/
pertatẑ/ifirmitatẑ/z hmõi. Rogãt em̃ dñm vt defendat eos
ab infirmitate/a paupertate/ab aduersitate/z hmõi: q̃ sũt ami/
ci hoĩs: qz ꝑsunt ei. Ũñ Prouerb. j. c. Usq̃q̃ paruuli dili/
gitis infantiã: z stulti ea q̃ sibi sũt noxia cupiẽt: z impruden/
tes odibũt scientiã. Et qz dñs a talibus nõ ꝓtegit: nõ dicũt
dño: c Susceptor meus es tu: qz in cura eius nolũt
se ponere: nec ad eũ refugiũt/sed q̃tũ possũt fugiũt: nec spe/
rãt in eũ/sed desperãt de deo. Sz iust̃ volẽs recreari a labo
re/z pęnitẽs volẽs sanari a dolore/dicet dño susceptor
me̅ es tu. Ipse em̃ dicit Matth. xi. d. Venite ad me oẽs
qui laborat̃ z onerati est̃: z ego reficiã vos. Esa. xlij. a. Ec/
ce seruus meus/suscipiã eũ: electus meus/cõplacuit sibi in
illo aia mea. d Et refugiũ meũ/fugiẽtes a facie pcti.
Eccj. xxj. a. Quasi a facie colubri fuge peccata. e Deus
meus. Ps. Deus noster refugiũ z virtus. Secũdũ vide/ Ps.45.
bat esse hoc refugiũ q̃ dicebat/Job. xvij. a. Pone me iurta
te: z cuiusuis manus pugnet cõtra me. e Deus. Berñ.
Cur nõ dicit/deus noster: qz in creatione/in redemptiõe/cę/
terisq̃ cõmunibus beneficijs est deus omniũ: sed in tempta/
tionibus habẽt eũ singuli ꝓriũ. f Sperabo in eum.
Berñ. Nõ dicit spero. q. d. hoc est ꝓpositũ meũ: nõ despe/
rabo/nõ desistã a spe: sed sperabo: g Qñ ipse libera/
bit/vel iam liberauit/me: de laqueo venantiũ. Berñ.
Ergo ne bestię sim̃/q̃bus venandis laquei ꝑparant̃: vena/
tores sũt dęmones: q̃ cornu nõ sonãt/ne audiant̃: sed sagit/ Ps.65.
tant in occultis immaculatum. Et post dicit idẑ Berñ. La/
quei diaboli/diuitię sunt sęculi. j. Timoth. vj. b. Qui vo/
lunt diuites fieri: incidũt in tẽptationẽ z in laqueũ diaboli.
* Nos ergo qui

Allegorice. Et ipsi obseruabãt eũ. Unde vbi nos habemus ꝓsequẽter/
b Et a verbo aspero: habet lra Hieronymi: De mõte
isidiax. Uel/ A vbo aspo. i. a puitijs iudęox. c Sca/
pulis suis ꝛc. Hic ꝓuertit ꝓpha sermonẽ ad christum: lo/
quẽs ei de ꝓtectione pris fm morẽ hoim: q̃ filios suos par/
uulos sub scapulis
.i. sub ascellis accipi/
unt/ qñ aliq̃d timẽt pu
eri. Dicit ergo: Sca
pulis suis. i. ꝓtecti/
one sua/ d Obum
brabit tibi: ꝗ estũ ꝑ/
secutiõis iudęox. e Et sub pẽnis eꝰ. i. sub hac obum/
bratiõe: f Sperabis. i. fiducialiter ages. Ps. Sb vmbra
alax tuax ꝓtege me: a facie ipiox q̃ me afflixerũt. g Scu/
to/ patientię/ h Circũdabit te veritas eꝰ: q̃ ꝓmisit/
ꝛ mẽtiri nõ põt. i Nõ timebis a timore nocturno:
a quo timuit
Dozaliter * Uos ergo q̃ reliquistꝭ oia/ grãs agite/ dicẽtes: Qm̃ ipe
liberauit me ꝺ laqo venãtiũ. Et pꝰ dic etiã Bern. Lor
pus laqus est/ vñ etiã oculꝰ legit aiax deꝑdari: Thren. iij. f.
Minie g̃ decet hoiez esse securũ/ q̃ portat laqueũ suũ secũ.
Ita exponit btus Bern. Nos aũt possumꝰ dicere/ q̃ laqueꝰ
est subtile tẽptatio: q̃ capiũt aues. i. spũales hoies. Amos. iij.
b. Nũq̃d cadet auis in laqueũ trę absq̃ aucupe? Esa. xxiiij.
c. Qui se explicuerit de fouea: tenebit laqo. i. q̃ euaserit luxu
ria/ nõ ꝓt hoc euadet supbiã. Notandũ aũt q̃ venator iste
.s. diabolꝰ nõ tm̃ laqo vtit ĩ venãdo: ꝑ ꝛ multꝭ alijs g̃ solent
habere venatores: g̃ notant his ꝗsibus: Ars/ cornu/ virus/
equꝰ/ arcꝰ/ pallida vestis: Decipulę/ laqueꝰ/ rętia/ tela/ canes.
Ars: q̃ ingeniosus ꝛ dolosus est. Dan. viij. g. Diriget do/
lus in manu eꝰ. Et. ij. Cor. ij. c. Nõ ignoramꝰ astutias eꝰ.
Cornu/ q̃ vocat socios ad p̃dã: Et tales/ sũt susurrones ꝛ le/
nones ꝛ ꝓsiliatrices stupri: g̃ corniculãt ĩ aurib̃ hoim ꝛ fę/
minax: Tales pẽdẽt circa collũ diaboli: ꝑ q̃ exit vox. Osee
v. c. Clangite buccina in gabaa/ tuba ĩ rama: vlulate ĩ betha
uen. Amos. iij. b. Si clãget tuba in ciuitate/ ꝛ ꝓꝰ nõ expa/
uescet? Uirus q̃ sagittas itoxicat/ est suggestio. Deut. xxxij.
c. Uenenũ aspidũ insanabile. Ps. Uenenũ aspidũ sb̃ labijs
eox. Equus sux quẽ insidet/ sũt carnales hoies. Esa. xxxj. b.
Equi eox caro. i. carnales. Et loquit ibi de egyptijs: per q̃s
dęmones itelligunt. Exo. xv. a. Equũ ꝛ ascẽsorẽ ꝓiecit ĩ ma
re. i. in amaritudinẽ inferni. Apoc. vj. b. Ecce equꝰ pallidꝰ:
ꝛ q̃ sedebat sup eũ/ nomẽ illi mors est ꝛc. Arcus eiꝰ/ sũt legi/
ste ꝛ aduocati. Osee. viij. d. Reuersi sũt vt essent absq̃ iugo:
facti sũt q̃st arcꝰ dolosus. Ps. Arcus eox ꝓfringat. Pallida
vestis. Uenatores habẽt in hyeme vestẽ pallidã: in estate vi/
ridẽ: vt. s. sp̃ sit silis arboribꝰ nemorũ: ꝛ nõ possit cognosci a
bestijs: Sic diabolꝰ fm statꝰ hoim diuersos trãsfigurat se ꝛ
diuersa suggerit. In hyeme aduersitatis habet pallidã vestẽ:
q̃ suggerit iniq̃tatẽ ꝛ inuidiã. Or vestis dicat iniq̃tas/ habet
Zach. iij. b. Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad
eũ: Ecce abstuli a te iniq̃tates tuas. Hęc etiã est pallens vl
liuens/ ꝑ inuidiã: q̃ facit pallere. Apoc. vj. b. Ecce equꝰ pal/
lidus: ꝛ q̃ sedebat sup eũ nomẽ illi mors. In estate aũt ꝓspe/
ritatis/ induit se veste viridi: q̃ arridet ꝓspitati/ ꝛ suggerit eã
esse amplectendã: q̃ viret mõ vt herba. Sed sicut herba cito
trãsiet: vt in p̃cedẽti psalmo dictũ est: Mane sic herba trãse
at. Decipula eius/ sũt sophismata mercatox. Job. xviij. b.
Decipulę eiꝰ sup semitã. Quia etiã in semita religionis po/
suit dolũ mercatiõis. Hiere. v. g. Sic decipula plena auib̃:
sic domꝰ eox plenę dolo. Laquei supbię: vt p̃dictũ est: La/
queũ parauerunt pedib̃ meis. i. opib̃ meis. Rętia eius/ sũt
fatuę mulieres ꝛ diuitię. Abacuk. j. d. Immolabit sagenę
suę: ꝛ sacrificabit ręti suo: q̃ in ipsis incrassata est pars eiꝰ.
Eccl. viij. d. Inueni amariorẽ morte mulierẽ: q̃ laqueꝰ ve/
natox est/ ꝛ sagena cor eiꝰ: vincula sũt manus eiꝰ. Tela eius
sũt diuersa. s. iacula/ sagittę ꝛ venabula. Iacula siue spicula/
sũt ad bubalos ꝛ ceruos ꝛ tigres ꝛ leones: Sagittę/ ad da/
mulas ꝛ aues: Uenabula ad porcos. Per hãc diuersitatẽ te/
lorũ/ significat diuersitas temptationũ/ fm diuersos mores
hoim. Eph. vj. c. In omnib̃ sumẽtes scutũ fidei: in q̃ possitis
oia tela nequissimi ignea extinguere. Canes eiꝰ/ sunt detracto/
res. iij. Regl. xxj. f. Si mortꝰ fuit achab in ciuitate/ come/
dẽt eũ canes. i. si p̃latus peccat in publico: rodit a detracto/
ribꝰ. Dicẽ g̃: a Qm̃
ipse liberauit me
de laqo venãtiũ:
in pręsenti: b Et a
verbo aspo: in futu
ro. Qui em̃ hic ĩcidit
ꝛ morit in laqueis ve/
nantiũ: ĩ futuro audiet verbũ asperũ mltiplex. Bern. O hõ
o bestia/ laqueũ nõ timebas: time nũc malleũ. Qꝺ ẽ ꝗbũ h:
Illꝺ gehẽnę: Affer/ affer/ pcute/ dilacera cito/ spolia detra/
he: Sic dicũt venatores. s. dęmones: quõ exultãt venatores
capta p̃da: Infer inquiũt/ ꝑmis ipone lebetibus. Itẽ asperũ
erit illud ꝗbũ: Tollat ipius ne videat gl̃iam dei: Esa. xxvj. b.
Itẽ asperũ erit illꝺ dñi ꝗbũ qꝺ angelica tuba sonabit: Sur/
gite mortui/ venite ad iudiciũ. Asperꝰ erit illud: Esuriui ꝛc. Matth. 25. c.
Asperrimũ ꝗo illud: Ite maledicti ꝛc. c Scapulis su/
is obumbrabit tibi. Bern. Rñdet spũs. s. q. d. nõ solũ g̃
dixisti faciet tibi: ꝗ ꝛ hęc g̃ sequũt. Scapulis suis ꝛc. Be
mina est hic ꝓmissio. s. vitę g̃ nũc est/ ꝛ futurę: Si em̃ regnũ
ꝓmitteret ꝛ viaticũ deesset/ hoies ꝓq̃rerent: nũc aũt cẽtuplũ
in ꝗ seculo: ꝛ post ꝗ seculũ vitã ꝓmisit eternã. Sub his sca/
pulis q̃ttuor nobis bñficia ꝓferunt. Sꝗ his em̃ abscõdimur: Sub scapulis dñi q̃ttuor bñficia ꝓferunt
Sub his ab ĩcursu miluox ꝛ accipitrũ ꝓtegimur: q̃ sũt aereę
potestates. Sub his vmbraculũ salubre refrigerat nos/ ꝛ re
pellit nimiũ solis feruorem. Sub his q̃z fouemur alimurq̃.
Necesse est em̃ abscõdere iterim si q̃d habemꝰ boni: qm̃ the
saurũ regni cęlox q̃ inuenit hõ/ abscõdit: Matth. xiij. f. Pro/
pter qꝺ ĩ claustro ꝛ siluis abscondimur. Nec ꝗ infructuose:
credo em̃ nullũ hic esse si q̃rtã ꝓtẽ eox g̃ facit ĩ seculo actita/
ret/ q̃ nõ adorarẽt vt sctũs: nõ reputarẽt vt angelꝰ: nũc autẽ
q̃tidie tanq̃ negligẽs ĩcrepat. Necessaria igit ẽ hęc abscon/
sio: nõ solũ am̃ oculos alioꝝ: ꝗ mlto magꝭ am̃ teipsũ. Sic em̃
ait dñs: Cũ feceritis oia quę p̃cepta sũt vobis: dicatis/ ser/
ui inutiles sumus ꝛc. Lucl. xvij. c. Sic dicebat btus Bern.
monachis suis. e Et sub pẽnis eꝰ sperabis. Idem
possumꝰ accipe ꝑ pẽnas/ qꝺ ꝑ scapulas. Sub pẽnis. i. sub
brachijs extẽsis ĩ cruce. Malach. vltl. a. Sanitas ĩ pẽnis
eiꝰ. Sic em̃ morĩẽdo sanauit nos a pctõ/ ꝛ a morte redemit
ęterna. Uñ sub his pennis sperare debemꝰ: fm q̃ dicit apls
Ro. viij. f. Qui etiã ꝓprio filio suo nõ pepcit: ꝗz ꝓ nobis oib̃
tradidit illũ: quõ non etiã cũ illo omnia nobis donauit? Sub
his pennis securꝰ sperabis: vt de pcęptiõe p̃sentiũ munerũ/
firma sit expectatio futurorũ. g Scuto circũdabit te
veritas eiꝰ. Bern. Quia circũdati sumꝰ vndiq̃z tẽptatio/
nib̃/ scuto circũdet nos veritas eiꝰ: vt quẽadmodũ vndiq̃z
bella/ vndiq̃z p̃sidia: Ueritas em̃ circũdat: q̃ verax q̃ ꝓmit
tit: ꝛ sic exhibet vt ꝓmittit: Nõ ĩcongrue scuto cõparat gr̃a
diuinę ꝓtectiõis: qꝺ in supiori parte amplũ ꝛ latũ est/ vt ca/
put humeroq̃z custodiat: in inferiori ꝗo strictius/ vt minus
oneret/ maxime cũ graciliores sint tibię: vt ñ tã facile vulne/
renꝭ: sed nec adeo periculosũ sit illis in partibus vulnerari:
Sic omnino militibus suis christus ad inferiora tuẽda. i. car/
nẽ magnã/ vt ita dixerim/ strictitatẽ atq̃z penuriã rerũ tem/
poraliũ donat: Nec vult eos illax multitudine pręgrauari:
sed vt victũ ꝛ vestitũ habentes/ his ꝓtenti simus: in superio/ 1. Thimoth.
ribus ꝗo ampliorẽ latitudinẽ ꝛ abundantiã gr̃ę spiritualis: 6. b.
Sic em̃ habes Matth. vj. d. Primũ quęrite regnũ dei ꝛc.
Itẽ dicit idẽ Bern. Scuto ꝛc. Necessaria sane est isupa/
rabilis ꝓtectio veritatis: nõ modo interim in carne degenti/
sed postmodũ exeunti: et nũc q̃dẽ ob periculosos cõflictus:
tũc ꝗo ob monstruosos incursus spirituũ malignorũ. Fęlix
quẽ sic circũdat clypeꝰ veritatis: vt introitũ q̃z eiꝰ ꝛ exitũ cu/
stodiat. Exitũ ab hac vita: introitũ ĩ futurã: q̃. s. nec moliat a
tergo: nec a facie mali q̃ppiã inimicꝰ intẽtet. Et q̃z sic scuto
circũdabit te vitas eius: nõ timebis a timore no/
* cturno: A sagitta

Ps. 16. a venantium: ꝛ a verbo aspe/
b ro. † Scapulis suis obum/
c brabit tibi: ꝛ sub † pennis eiꝰ
d
e
f sperabis. Scuto circũdabit te veritas eius: nõn ti/
g mebis a timore nocturno.
h
i

Al. ꝓter scapulas suas
Al. talis

Ps. 16.
Ps. 89.
Ps. 56.
Ps. 13.
Ps. 36.

Allegorice. a q timuit petr⁹ ⁊ negauit: hoc em fuit de nocte. Jesus ꝯo nõ timens/sic Job.xxvij.a. dicit: venientib⁹ ministris cũ lateris ⁊ armis: sciẽs oia q̃ ventura erant sup eũ/ ꝓcessit ⁊ dixit eis: Quẽ quẗrit⁊ Et cũ rndissent/iesũ naçarenũ/dixit: Ego sum. Nec timebis/ a ta a longe pcutit: in q̃ intelligit excogitatio ⁊ malitia iudꝯ: qui remotas causas exq̃rebãt/vt eum sagitta/ rẽt. Ps. Subito sagittabũt eũ: ⁊ nõ timebũt. Añ: Quia firmaueꝝt sibi sermonẽ nequã. Et hęc sagitta dicit volãs in die/ad lfaz: fm qõ ꝛ Matth.xxvij.a. Mane facto ꝓsiliũ inierunt omnes ꝓncipes sacerdotũ ⁊ seniores ꝑpli aduersus iesum: vt eũ morti tradẽrẽt. Nec etiã timebis/ b A negocio perambulante in tenebris. Hoc negociũ duplex possumus assignare. s. quo ꝓduxerũt falsos testes ꝓtra eũ. Matth.xxvj.f. Principes sacerdotũ ⁊ omne ꝓciliũ querebãt falsũ testimoniũ cõtra iesũ/Ecce negociatio: sic mercatores q̃rũt merces q̃s emere volũt: Et nõ iuenerũt: cũ multi falsi testes accessissẽt. Et hoc negociũ perambulabat in tenebris malitię excęcant⁊ corda ipsoꝝ. Itẽ negociũ istud possumus appellare factũ illud quo empta fuit amicitia inter pilatũ ⁊ herodẽ: fm qõ dicit Luc. xxiij.a. Qõ vt cognouit pilat⁹ q̃ de herodis potestate esset: remisit eũ ad herodẽ: Ille ꝯo illusũ iesũ remisit ad pilatũ: ⁊ facti sũt amici herodes ⁊ pilat⁹ in ipsa die: nã antea inimici fuerũt adinuicẽ. Et istõ negociũ pambulabat ita ꝯ pilato ad herodẽ/ ⁊ de herode itẽ ad pilatũ: ⁊ ꝯ ĩ tenebris ignorãtię. Nec iterũ timebis/ c Ab incursu et demonio meridiano. Incursus iste/fuit occursus iudꝯũ: q̃ male a dęmonio vexati clamabãt furiose: Crucifige eum. Et dicit dęmoniũ meridianũ: qꝛ dicebãt se facere hoc ex feruore ⁊ ẕelo legis diuinę.

Alt. tper die

Alt. ta ruina

Ps.63.

War.15.b.

Moraliter * cturno: A sagitta volãte i die: a negocio perambulãte i tenebris: ab icursu ⁊ demonio meridiano. Hic ponũt q̃tuor genera tẽptationũ: q̃ sũt fm Glo.

Temptatio
- Leuis
  - Occlta: q̃ notat cũ dicẗ: A timore nocturno.
  - Manifesta: q̃ notat cũ dicẗ: A sagitta volã/ (te i die.
- Grauis
  - Occulta/cũ dicẗ: A negocio per/ (ambulãte i tenebris.
  - Manifesta/cũ dicit: Ab icursu ⁊ demonio meridiano.

Quattuor generatẽptationũ

Btus Bern. sic exponit. Sũt q̃tuor genera tẽptationũ/q̃bus vndiq̃ circũdati: necesse habem⁹ scuto dñi circũdari: Añ ⁊ retro: a dextris ⁊ a sinistr⁊. Credo aũt q̃ eo ordine q̃ ꝯ numerant/ꝛsurgũt ꝓtra eos q̃ ꝓuertunt: ⁊ velut ꝓncipes sũt omniũ tẽptationũ. A timore nocturno: Per noctẽ aduersitas. Primũ certamẽ est de molestijs corpis: Caro em hacten⁹ indomita/memor recẽter pditę libertatis: concupiscit aduersus spm: Gal. v.c. Et ita dicit idẽ Bern. Nõ dicit/ a nocte: sed/ a timore nocturno: qꝛ nõ ipa afflictio tẽptatio est: sed timor afflictionis nocturn⁹/ ⁊ plane ⁊ tenebrosus: qꝛ abscõdit ab oculis: q̃ nõ sũt ꝓdignę passiões huius tpis ad futurã glia q̃ reuelabit in nobis. Sed facile hũc radius veritat⁊ exufflat ꝑ quattuor: Ingerit em oculis cordis nũc pctã q̃ fecimus: nũc ęterna supplicia: nũc cęlestia ꝓmia: nũc ea q̃ ꝓ nobis ꝑtulit christ⁹. Ergo ad lucẽ tã multiplic⁊ veritatis/nox recessit. Sed time sagittã q̃ in die leuiter volat: sed nõ leue vuln⁹ infligit: a A sagitta volãte i die. Bern. Hęc sagitta/ vana est glia: quã oportet cauere feruentiores: nec deserãt scutũ veritat⁊: Quid em tã ꝓtrariũ vanitati: Et post dicit: Primũ a sinistris pulsat diabol⁹ pusillanimitate: deinde a dextr⁊/humanis laudib⁹. Si firmã iuenit vtrimq̃ turrim: viribus/inquit/ deijcere nequeo: ꝯ forte decipe possum alicui⁹ ꝓditor⁊ ingenio. b A negocio perambulãte i tenebris. Hoc est ambitio/subtile malũ/secretũ virus/pestis occulta/doli artifex/mater hypocrisis/liuor⁊ parẽs/vitioꝝ origo/criminũ fomes/virtutũ herugo/tinea sanctitat⁊/cicatrix cordiũ/ex remedijs morbos creãs/generans ex medicina languorẽ. Cõtẽpsit ait vanã glia/qm vana est: fortę solidius aliq̃d affectaret: forte honores/forte diuitias. Quid hũc vermẽ fouet aliud q̃ mentis alienatio/ ⁊ obliuio veritat⁊ Aut q̃d si veritas ꝓdẽdũ hũc inuestigat ꝓditorẽ/ ⁊ negociũ arguit tenebrarũ: non restat callido inimico ꝓtra eos q̃s videt omnimodis diligere iusticiã ⁊ odisse iniqtatẽ: nisi vt iniqtatẽ palliet virtutũ imagine: q̃s em ꝑfectos boni nouerit amatores/malum eis sub specie boni/nõ medi/ocris sed perfecti/sua/dere conat: vt facile qui currit incurrat: Hoc ergo est dęmoniũ nõ diurnũ/sed meridianũ. At vere in re manifesta nostro nõ arbitror opus esse eloquio: q̃. s. sola sit veritas q̃ palliatã detegit falsitatẽ: Quattuor has tẽptationes in generali statu ecclię haud difficile diligẽs ꝓsiderator inueniet. Nõne em timor nocturn⁹ nouellã adhuc exercebat ecclesiã: qm̃ ois q̃ occideret seruos dei: arbitrarek obsequiũ se ꝓstare deo: Job. xvj.a. Deinde ꝑsecutiõe cessante/ ⁊ die reddita/turbauit eã graui⁹ ⁊ afflixit sagitta volãs: qm̃ exierũt aliq̃ de ecclia inflati spũ carnis suę/inanis ⁊ volatilis glię cupidi: ⁊ volentes sibi facere nomẽ/linguas suas magnificando/diuersa ⁊ puersa dogmata ꝓdicauerũt: At nũc q̃dẽ pax a paganis/pax ab hęretic⁊: sed nõ est pax a filijs falsis: Omnes christiani/ ⁊ oes fere q̃ sua sũt quęrũt: nõ q̃ iesu christi. Ipsa q̃s ecclesiasticę dignitat⁊ officia: i turpẽ quęstũ ⁊ tenebrarũ negocia trãsiere: nec in his animarũ salus: sed luxus quęrit diuitiarũ. Supest vt iã reuelek hõ peccati/fili⁹ pditiõis/antichristus: dęmoniũ nõ modo diurnũ/sed ⁊ meridianũ: qõ nõ solũ transfigurat se in angelũ luc⁊: sed extollit sup omne q̃ dicit de⁹: aut q̃ colit. Mirũ insidiat acri⁹ calcaneo matris ecclesię/a q̃ caput suũ dolet esse ꝓtritũ. Sed ab hoc q̃s incursu ecclias electorũ veritas liberabit: ꝓter eos breuiãs dies/ ⁊ dęmoniũ meridianũ destruens/illustratione aduentus sui.

Ro.8.d.

Mala ambitiõis

Ph.1.c.

Allegorice

d Cadẽt a latere tuo mille. Secũda pars: in q̃ ꝓmisso calu de se ꝑsumentiũ: dicit caput christũ in cęlo leuatũ a nullo posse ꝓtingi: ⁊ pedes suos ĩ terra ab angelis custodiri. Et possum⁹ sic ꝓtinuare ad ꝓmissa fm allegoriã ꝑdictã: qꝛ ꝓmissa exposita sũt de ꝑsecutiõe ĩfidelium iudꝯ: Sꝫ ne etiã christiani nõ ꝑseq̃ntes de ipso sine merit⁊ aliq̃b⁹ ꝑsumãt: ꝯ oñdit q̃ etiã de illis q̃ oia dimiserũt/qꝛ nimis ꝑsumũt/multi peribũt: ⁊ de alijs etiã multo plures. Hoc ẽ qõ dicit: d Cadẽt a latere tuo mille. Latus vocat eos q̃ ad latus ei⁹ seliuri sunt in iudicio: fm q̃ dicit Matth. xix.d. Vos qui reliquistis omnia ⁊ secuti estis me: sedebit⁊ sup sedes/iudicãtes duodecim tribus israẗ. Et hi dicunt latus ei⁹: sicut cardinales dicunt latus dñi papę: Unde dicit se mittere aliquẽ de latere suo. Duodecim ergo sedes ĩ q̃bus sedebũt: perfectio est tribunalis: In q̃bus mille. i. pfecti iudicabũt: qui omnia reliquerũt ⁊ secuti sũt christũ: qui de deo/nõ de se ꝓsumẽtes/radicẽ charitat⁊ alte fixerũt: ne sole tribulationis arescãt. Sũt autẽ multi qui cũ christo se iudicaturos ꝓmittũt: eo q̃ omnia relinquũt ⁊ christũ sequunt: sed qꝛ de se ꝓęsumũt feruente ꝑsecutionis caloꝛe/tãq̃ dęmonio meridiano: qꝛ nõ alte fixerant radicẽ: arescunt: ⁊ in tormentis christũ negãtes/cadent a latere iudicis. i. nõ iudicabũt cũ christo: qui cum eo putabant se iudicaturos. Et hoc est: Cadent a latere tuo/ O christe/ e Mille. i. multi: q̃ relinquẽtes oia/putabãt se tecũ iudicaturos. Sꝫ nõ iudicabũt: qꝛ de se ꝓęsumũt. Similit.

* Et decẽ milia

Moralit. d Cadent a latere tuo mille ꝛc. Per latus sinistrũ significat aduersitas: per dextrũ/ ꝑsperitas. Et licet mille. i. multi/cadant et frangantur aduersitate:

Moraliter

* Et tũ decem

d Cadẽt a latere ꝛc. Possumus aũt exponere de ꝓlato malo ⁊ ꝓsiliarijs ei⁹: qui sũt ei⁹ latera: Sꝫ sũt dextrũ lat⁹: q̃ tractant consilia de spiritualib⁹: Sinistrũ ꝯo: qui tractãt de temporalibus. Dicit ergo spiritussanctus ad ꝓlatũ: Cadent a latere tuo mille. i. multi eorum qui tibi dant consilia circa temporalia/damnabuntur et coruent in infernũ.

De ꝓlatis ⁊ ꝓsiliariis

* Et decẽ milia

Hieronyme ✠ a ¶Et decē milia a dextris tuis.i.mlto plures: qui etsi nō ꝓmittūt sibi iudicantiū sedes:tm̄ ꝑ elemosynas ⁊ alia opa ꝓmittūt se collocandos in dextris/ cadent a dextris tuis. b ¶Ad te aūt.i.ad caput et corpus/qd̄ de se nō ꝓesumit: c ¶Nō appꝛopinq̄bit/ruina hęc/⁊ dęmoniū meridianū: Mā etsi carni appꝛopinquat tormentū:ad locū tm̄ fidei nō attingit/vt ipsā lędat. Et licet ſi appꝛopinquet: nō tm̄ erit impune malis q̄ tuos tribulant. Hoc est qd̄ sequitur: d ¶Verūtm̄ oculis tuis ꝓsiderabis.i.oculis tuę discretiōis diligenť videbis: non qd̄ fecerūt:sed qd̄ intēderūt. e ¶Et retributionem pctōꝝ videbis: vt.s.retribuas eis:non bonū qd̄ ꝑ nescientes agiť:ſ malū qd̄ facere voluerūt. g ¶Qm̄ ⁊c. Ostē so casu malorꝝ/oñdit q̄ securi erūt boni. Et multas assignat causas securitatis. Prima/est spes quā ipi habēt ī deo: Unde in ꝑsona membrorꝝ dicit ad caput: Qm̄.q.d.ideo nō accedet ad nos:qm̄ tu es dñe spes mea. Scōa cā/est ascēsio dñi: Unde addit: h ¶Altissimū posuisti refugiū tuum.i.resurgendo:Ascēdendo mihi ostēdisti vt ad alta refugiā:Et ex q̄ caput ascēdit/spē habeā q̄ membra debeāt ascēdere.Et qui sic sperat/liberaťꝛ a temptationib⁹ diaboli: Unde membris addit: i ¶Nō accedet ad te.i.ad corpus tuū mysticum: malū/culpę. Hoc quantū ad animā:quę si immunis fuerit a culpa:corpus postea immune erit a pena: Unde dicit: k ¶Et flagellū nō appꝛopinq̄bit tabernaculo tuo. Tabernaculū vocat corp⁹. Vel de capite dicit:Ex q̄ ascēdisti:tā/ i ¶Nō accedet ad te malū/pęne: k ¶Et flagellū/q̄ soles ī terra flagellari: l ¶Nō appꝛopinquabit tabernaculo tuo.i.carni tuę:in qua verbū habitās militauit. Hoc est qd̄ dicit Ro.vj.b. Christus resurgens ex mortuis:iā nō moriť:mors illi vltra nō dominabiť ⁊c. Tertia causa securitatis/ē custodia angelorꝝ: Unde dicit:

✠ Qm̄ angelis suis

Al. tocma

a le :et †decem milia a dextris
b c tuis:ad te aūt nō appꝛopin
d q̄bit. Verūtm̄ oculis tuis ꝓsi
e f derabis:et retributionē pec
g catorꝝ videbis. Quoniā tu
h es domine spes mea: altis
i simum posuisti refugium tu
k l um. Nō †accedet ad te malum:et flagellum nō appꝛo
pinquabit tabernaculo tuo.

De ꝑlatis ⁊ eorū consiliarijs

Al. †accedet ad te mala

De securitate bonorum

Doraliter ✠ a ¶Et tū/ decē milia.i.multo plures cadūt ⁊ seducūtur ꝓsperitate. Unde.ij.Regl.xj.a. Dauid q̄ ī domo sua dormiuit in meridie surgēs de stratu suo vidit mulierē/⁊ cecidit ī adulteriū ⁊ ī homicidiū. Qui aūt ī aduersitate sua talia nō fecerat:nec tūc fecisset si cū exercitu in bellū iuisset. Prouer. j.d. Prosperitas stultorꝝ pdet eos. b ¶Ad te aūt/christe/ nō appꝛopinq̄bit/ipse casus:qꝛ nec in ꝓsperis est elat⁹/ qm̄ voluerūt eū rape ⁊ facere regē: Job.vj.b.nec fractus est in aduersitate:hoc planū est. Itē ꝑ latus sinistrū/carnales ⁊ imbecilles itelligi pñt:q̄ tm̄ deo adhęrēt. Per dextrū/spūales:q̄ fortes st. Hoc vtrūq̄ lat⁹ ipellūt dęmones. Sz multo plures impellūt dextrū q̄ sinistrū:et impellentiū plures vincunť ⁊ cadēt a latere dextro q̄ a sinistro: Spirituales em̄ hoies plus ꝓmittit dñs tēptari q̄ imbecilles:⁊ ipsi fortiores sūt/⁊ fort⁹ resistūt. Et hoc mō exponit Bern̄/dicens: Per dextrū/spūales:ꝑ sinistrū lat⁹/carnales itellige. Dęmones ⁊ plures ⁊ instanti⁹ ipetūt lat⁹ dextrū :qꝛ Abacuk.j.d. Escaei⁹ electa. Et Job.xl.c.Absorbebit fluuiū ⁊ non mirabiť:et habet fiduciā q̄ influat iordanis ī os ei⁹. Et dñs q̄ nō ꝓmittit tēptari supra id qd̄ potestis.j.Corl.x.c.spūalibus viris parat numerosiores de hoste triūphos. Itē alia latera assignat idē Bern̄.dicēs. Per mille intelligunť hoies:q̄ inuidēt nobis tpalia q̄si sinistra. Per decē milia/diaboli:q̄ inuidēt nobis ęterna q̄si dextra. Quidā tāto studio sinistrū lat⁹ defendūt/q̄ sterquilinio suo ⁊ paleis incūbunt:thesaurū suum negligūt. Christ⁹ dextrū lat⁹ sibi fodi voluit: vt in dextera tibi pararet locū refugij. In sinistro latere positū est cor hois:qꝛ eius affect⁹ ī terrā ꝓcliuis est. Qd̄ plangit Ps. dicens: Adhęsit pauimento aia mea. Et post dicit btūs Bern̄. Terreni milites scutū portāt a lęua:qꝛ sęculo militāt/⁊ non christo.i.tpalia tuenť. Exponit etiā Bern̄ hūc ꝗsū de aiab⁹ scis egrediētib⁹:q̄b⁹ a dextris ⁊ a sinistris insidianť malig/ni spūs. Unde dicit. Scis exeūtib⁹/diabol⁹ nō audet a facie occurrere vt vim faciat:nec a tergo insistere vt decipiat: nō attingit vt feriat/etsi accedat vt feriat.

Ps.118.

✠ a ¶Et decē milia a dextris tuis.i.valde plures dānabunť eorꝝ qui de spiritualibus tractāt: Hoc em̄ magis arduū ē:⁊ ibi periculosior ē error. Esa.xix. b. Sapiētes ꝓsiliarij pharaonis/ꝓsiliū dederūt insipiēs. Itē a sinistris dicunť mille: a dextris decē milia: qꝛ paucos inueniunt q̄bus velint cōmittere tempoꝛalia:multis aūt cōmittūt spiritualia. Dāt em̄ aliquib⁹ curas mille animarū:q̄bus nō cōmitterent dispensationē centū librarū. Et ex quo tam hi ꝓpter tempoꝛalia dispensata:q̄ illi ꝓpter spiritualia male tractata/ꝓsilio eorū cadent in mortē ęternā:quō nō magis ipse ꝑlatus cadet cū illis? Hoc ē qd̄ addit: b ¶Ad te aūt nō appꝛopinquabit:? Et legaťꝛ interrogatiue:q̄si/immo appꝛopinquabit. Unde addit: d ¶Verūtm̄ oculis tuis ꝓsiderabis.s.tu experierꝛ. e ¶Et/nō solū tuā/ſ ⁊ alioꝝ: f ¶Retributionē peccatorꝝ videbis:qm̄ tu migrabis in capite transmigrātiū: Amos.vj.c.Sap.v.a. Uidētes turbabūť timore horribili.

De ꝑlatis ⁊ eorū consiliarijs

Al. †accedet ad te mala

Doraliter

¶Vel ad deū loquiť ⁊ dicit: d ¶Verūtm̄ oculis tuis ꝓsiderabis:qꝛ nihil te latet: Omnia em̄ nuda sūt ⁊ aperta oculis tuis: Heb.iiij.d. Job.x.c. Ipse videt hoīs volūtatē. Job.xiij.d. Vestigia pedū meorꝝ cōsideraſti. Prouer. xvj.a. Omnes vię hoīs patēť oculis eius. e ¶Et retributionē peccatorū videbis. Ps. Cū perierint peccatores videbis. Esa.xxvij.b. In mensura contra mensurā cum abiecta fuerit iudicabit eā. Esa.j.f. Heu ego consolabor super hostibus meis:⁊ vindicabor de inimicis meis. Et si in illa retributione malos ita male perdet:multo fortius (cū ꝓnior sit ad miserendū q̄ ad vindicandū) bona bonis reddet ⁊ superaddet. Unde in hoc sperat iustus ⁊ dicit: g ¶Qm̄ tu es dñe spes mea. Bern̄. Sperent in alijs alij : hic in scientia litterarū:hic in nobilitate:hic in dignitate:hic in astutia sęculi:hic in qualibet alia vanitate:mihi autem adhęrere deo bonū est:ponere ī dño deo spem meā: Si sęuiat mūd⁹: si fremat malign⁹:si caro ꝓcupiscit aduersus spiritū:si exurgat aduersū me ꝑliū:in hoc ego in te sperabo. Et vere sperādū: Quia/ h ¶Altissimū posuisti refugiū tuū. Hoc fm q̄ dicit vulgariter altū/exponi potest:dicit em̄ festū altū.i.magnū:sic/altissimū.i.maximū est refugiū dñi :quia omnes capit qui ad illud refugiunt. Unde Bern̄. Ad omnem tribulationē/ad omnē necessitatem aperta est nobis vbs refugij/sinus matris expansus/parata foramina petrę/viscera dei nostri. Vel/altissimū/sicut cōmuniter accipiť : quia qui ad illud refugit/ nō potest timere dęmones qui inferius deiecti sūt:nec homines malos/terrę adhęrentes. Unde dicit Job.xvij.a. Pone me iuxta te : ⁊ cuiusuis manus pugnet contra me.q.d.si posueris me in tuo refugio:nullus hostis ad me poterit attingere. Unde de ipso iob dicit Greg⁹. In altum mentē fixerat:⁊ ideo hostis ad eum irrūpere non valebat. Hoc est quod sequiť:et loquiť spiritussanctus quasi respondens viro iusto: i ¶Non accedet ad te malum: eo q̄ tam altū refugiū elegisti. Malum.i. peccatū: Quod tūc primo ad hominē accedit:quando homo victus in illud consentit. k ¶Et flagellū.i.pęna quę sequitur peccatū : l ¶Non appꝛopinquabit tabernaculo tuo.i.corpori tuo in quo militas. Job.v.d. Scies q̄ pacē habeat tabernaculū tuū. Sed multi nō habent illud sicut tabernaculū:quia militare nolunt/sed vinci se permittūt/⁊ peccato consentiunt:⁊ corpus faciunt stabulū vel aram porcorū. Alia littera habet: ¶Et lepra nō appꝛopinq̄bit tibi .i.simonia ecclię:sicut.iiij.Regl.v.g.dicit de gieçi: Lepra naaman adhęrebit tibi. Deut.xxiiij.b. Obserua diligenť:ne incurras plagā lepręꝛ. Et ꝗe nō accedet ad te malū ⁊ flagellū:

Ps.36.

Ps.72.

Gal.5.c.

Ps.26.

 ✠ Qm̄ angelis suis

a Quia angelis suis mandabit de te. s. de pa: b Vt custodiat te i omib vijs tuis. Hoc de dño christo dictu est secundum humanam infirmitatem: secundum quod Matth. iiij. b. dicit: q angeli accesserunt et ministrabant ei. Et Luc. xxij. e. q astitit ei angel p confortans eum. Hoc an ascensionem: i q factum est quod sequit:

c In manib portabunt te: Nam quando ascendit in celum: portat est ministerio angelorum: non quia eorum auxilio in aliq indigeret: sed vt creatura creatori seruiret. Quod ideo tangim: ne qs putet angelos dño meliores: Nam et iumentum non est melius hoie quem portat. Ideo aut assumptus: d Ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. i. ne tui q portant te/offendant ad leg duriciam. Hoc est quod dixit Job. xxj. b. Expedit vob vt ego vadam: si enim non abiero/paraclet non veniet ad vos: si aut abiero/mittam eum ad vos. Est g sensus: Bo ascendit/vt spiritum mitteret fidelib: gratia cui et amore mollesceret lapis. i. lex: q dura erat et inportabilis: ad quam offendebant pres nri: secundum illud Act. xv. c. Hoc est onus etc. Pedes igit christi/h vocant fideles: Bo enim ascendit: ne isti pedes q eum portaturi erant et ybum eis p terram/offendant ad lapidem. i. ad duriciam leg. i. vt misso spu saluarent credentes a reatu leg: qz expulso timore leg: p spiritum repleuit eos amore/q vincit non pt: Habe enim charitatem: et fac quod vis. Quarta ca e destructio spualium hostium: Unde dicit: f Super aspidem et basiliscum ambulabis et conculcabis leonem et draconem. Diabol e aspis/dum tentat de pcto i spiritum: qz venenum aspidum insanabile: Deut. xxxij. e. Et pctm in spiritum est irremediabile: Matth. xij. c. Basilisc est/dum tentat de superbia. Basilisc enim vt dicit Glo. est rex serpentum: et nocet flatu: Et diabol est rex super oes filios superbie: Job. xlj. d. et vento vane glie pulsat. Leo est/dum aperte et violenter seuit: Leo enim rex est aialium et viribus nocet. Draco est/dum occulte et dolose blandit et allicit. Vel sic: Per aspidem/q veneno nocet: intelligit venenum heretice prauitatis. Per basiliscum/q visu interficit: manifesta persecutio. Per leonem/q fortitudine nocet: persecutor crudelitas. Per draconem/q flatu nocet: persecutio falsorum fratrum. Has pestes supambulat et conculcat christ in membris suis/in pedib suis. s. in sctis q sunt super terram: sicut petrus neronem leonem conculcauit: et vincentius dacianum.

Moraliter * a Quia angelis suis mandabit de te/vt custodiant te. Heb. j. d. Omes sunt administratorij spus in ministerium missi/propt eos q hereditatem capiunt salut. Matth. xviij. b. Angeli eorum in celis sp videt faciem patris mei q in celis est. Etiam malos custodiunt angeli. Unde ibi Glo. Magna est dignitas etc. Hiere. lj. a. Curauimus babylonem et non est curata. Bernardus. Parum est q facit angelos suos spus: facit eos et pedagogos nros. b In omnibus vijs tuis. Est via hoim/demonum/angelorum/dei. Via hoim/est necessitas vel cupiditas: De q Eccl. xviij. d. Post concupiscentias tuas non eas: et a volutate tua auertere. Via demonum/est presumptio/obstinatio: ad quam itur quattuor gradib. Primus/est dissimulatio propte infirmitatis: cum se existimat homo aliquod esse/cum nihil sit. Secundus/est ignorantia sui. Gen. xviij. d. Cum sim puluis et cinis. Tertius/est excusatio pctorum. Quartus/contemptus. Prouerb. xviij. a. Impius cum in profundum venerit pctorum/contemnit. Vie sctorum angelorum sunt/qz ascendunt p contemplationem: descendunt/per compassionem: vt custodiant te in omib vijs tuis. Vie dei/misericordia et veritas. Item dici potest: Vt custodiant te etc. i. vt obseruent quod facias. Unde Bernardus. In quis angulo sunt angeli: ne audeas illo presente/quod me presente non audes. c In manib. Bernardus. sic continuat: In vijs tuis custodiant te: ceterum non patient te tentari supra id quod potes: sed/in manib portabunt te. Quod facile transit q illis portant manib: cum facile natat cui alter sustinet mentum: Et ita quantes grauissima tentatio et tribulatio imminet: inuoca custodem tuum. Sed quod sunt man i angelo: Opa officij. Ezech. x. b. Extendit cherub manum suam de medio cherubin. Bernardus. sic dicit: Manus/duae demonstrationes. s. tribulationis breuitas: et retributionis eternitas. Hoc e quod dicit apls ij. Cor. iiij. d. Id enim quod in presenti est momentaneum et leue tribulationis nre: supra modum in sublimitate eternum glie pondus operatur in nob. Et ideo portabunt: d Ne forte offendas ad lapidem. i. ad aliquem obice: e Pedem tuum. i. affectum. Prouerb. iiij. b. Currens no habebis offendiculum. Vt Chrysostomus de lapide christo exponit: De quo Matth. xxj. d. Qui ceciderit super lapidem istum/confringet. In hunc lapidem offendit/q murmurat aduersus deum: collidens se/in deum/in quem furibunde impingit. Et necesse habes angelic manib deportari: Quia f Super aspidem et basiliscum ambulabis. Bernardus. Quid iter hec faceret pes humanus. i. affectus: Et infra: Demon alius aspis/alius basiliscus/alius leo/alius draco: eo q varie noceant: alius morsu/alius visu/alius rugitu vel ictu/alius flatu. Ipsum ondebant apli ee aspidem/qm dicebant Matth. xvij. c. Quare nos non potuimus eijcere illum: Bernardus. Ecce aspis erat/q apostolicas incantationes non timuit. Job. xx. c. Caput aspidis surget: et occidet eum lingua vipe. Caput aspidis/est initium suggestionis: quod occidit lingua confessionis/q vi parit. i. cum violentia et dolore fit. Item p aspidem significat adulator vl dolosus vl vsurarius: propt causas q notant h ysu. Callida/surda/breuis/narcotica/picta/venenans. Callida. Prouerb. xj. b. Simulator ore decipit amicum suum. Surda. Ps. Sicut aspidis surdae et obturant aures suas. Ibi notabilis e Glo. Breuis/corpe: non malicia. Chrysos. Pulli serpentum statura breuiores sunt: venenum aut habet eqle. Item caput est breue fere omis mali vermis. Eccl. xxv. c. Non e caput nequius super caput colubri. Narcotica. i. somnifera: qz quem momorderit vadit in somnum: Unde et cleopatra mamillis suis aspides duas apposuit etc. Picta: qz varie sunt species vsurarum et leprarum simonie. Leuit. xiij. a. Homo in cui cute et carne ortus fuerit diuersus color: adducet ad sacerdotem etc. Venenans. Deut. xxxij. e. Fel draconum vinum eorum: et venenum aspidum insanabile. Per basiliscum significat antichrist vel hypocrita/propt multas proprietates: q notant his ysib. De gallo natus/mitratus/semipedalis: Arduus a medio/fugat angues sibilus eius: Exurit/sata/ligna/viros/volat/inquinat auras: Sternit aues/tangit fera nulla quod ille necauit: Bustele cedit/volucres qz morsus arcet. De gallo natus: Antichrist nascet ex fornicatione: vt dicit Damascenus. Galli st fornicatores: qz pluribus miscent: vtinam essent capones. Mitratus: erit enim rex coronatus: et forte pontifex mitratus ad litteram. Dan. vij. f. Decem cornua/decem reges erunt: et alius consurget post eos: et ipse erit potentior priorib: et tres reges humiliabit etc. Semipedalis. Dan. vij. c. Cornu aliud paruulum ortum est de medio eorum etc. De hoc medio/regum. s. sequit: Arduus a medio. Hoc est forsitan quod dicit. ij. Thessal. ij. b. Donec de medio fiat. Item hypocrita erit et a medio. i. a pectore arduus/qz altus erit in sapientia secli: & postrema eius heretia terre. Dan. xj. f. Et erit in concupiscentijs feminarum. i. concupiscet vel concupiscet. Fugat angues sibilus eius. i. etiam mali homines horrebunt famam criminum eius. Ezech. xvj. f. Uicisti sorores tuas peccatis tuis scelerationibus agens ab eis. Et supra: Non fecit sodoma sicut fecisti tu. Et in eodem c. Filiae palestinarum que erubescunt in via tua scelerata. Exurit. Esa. v. f. Sicut deuorat stipulam lingua ignis/et calor flammae exurit: sic radix eorum quasi fauilla erit. Sata. Eccl. xliij. c. Extinguet viride sicut ignem. Ligna. Ps. Sicut ignis qui comburit siluam. i. gentes. Uiros. Amos. vj. c. Tollet eum propinquus suus et comburet eum. Volat. Esa. xxx. b. Uipera et regulus volans. i. cito pcurrit potestas eius: qz prosperabit. Dan. viij. d. Prosperabit et faciet etc. Inquinat auras. i. doctrinas. Hiere. lj. c. Ecce ego ad te mons pestifer ait dns: qui corrumpis vniuersam terram. Sternit aures/solo visu. Esa. xliij. g. Semen eius absorbens volucres. i. clericos. Dan. xj. f. Et de eruditis ruent. Apocal. xij. a. Cauda traxit tertiam partem stellarum. Tangit fera nulla quod

* ille necauit:

---

a Quia angelis suis mandauit
b de te: vt custodiat te i omnibus
c vijs tuis. In manibus portabunt
d te: ne forte offendas ad
e lapidem pedem tuum. Super aspidem
f et basiliscum ambulabis:

Vt. †tollat

Vt. †vnus

* ille necauit: qz venenũ est ex tactu. Aggei.ij.e. Si tetigerit immũdus ĩ aia ex omibus his/nũqd ꝓtaminabit?: Et respõderũt sacerdotes: cõtaminabit. Hustele cedit.i.insidiꝰ et rapacitati. Esa.xxxiij.a. Ue q ꝑdaris: nõne ⁊ ipse ꝑdaberis?: Quia tandẽ a diabolo capiet. Leuit.xj.e. Hęc ꝗz iter ĩmũda reputabunt/mustela ⁊ mus. Volucres ꝗz mortuꝰ arcet. Job xlj.c. Cũ sublatus fuerit/timebunt angeli. Itẽ p aspidẽ q dormire facit ⁊ dormiendo mori/intelligit delectatio mundi. Job. xx.b. Panis illiꝰ ĩ vtero eius vertet in fel aspidũ. Per basiliscũ q visu ĩterficit/significat ĩuidia. Eccĩ.xiiij.a. Nequã est oculꝰ liuidi. Matth. xx.b. An oculus tuꝰ nequã est: qz ego bonus sũ. a ¶Et cõculcabis leonẽ et draconẽ. Per leonẽ/intelligit ꝓlatꝰ crudelis. Eccĩ.iiij.d. Noli esse q̃si leo in domo tua/euertẽs domesticos tuos. Esa.xxx.b. Leęna ⁊ leo ex eis. Per draconẽ luxuria: Uñ Berñ. Draco/immanis bestia: flato igneo q̃c/qd attigerit necat: non solũ bestias terrę: sed ⁊ volucres cęli: ⁊ latet in arena: Hęc est luxuria/q̃ maxime regnat in hoie sterili ⁊ ocioso. b ¶Qm̃ in me sperauit. Tertia pars/vbi sũt verba dei ꝓsolantis ecclĩaz/corpus.s. christi ⁊ mẽbra eius: ꝓmittẽs eis in ꝑsenti liberationẽ/⁊ in futuro glorificationẽ. Uñ de christo ꝓ se vl ꝓ suis mẽbris dicit: Qm̃ ĩ me sperauit: sicut sup̃ dixit: Deus meꝰ sperabo ĩ eũ. c ¶Liberabo eũ: christũ/de manu iudęoꝝ: mẽbra/martyres/de manu tyrãnoꝝ. d ¶Protegã eũ: scuto patiẽtię/vt nõ noceãt ei nec eis/crudeliũ ꝑsecutoꝝ seuicię. e ¶Qm̃ cognouit nomẽ meũ. Christꝰ em̃ cognouit nomẽ ꝑris/q̃ ẽ oipotẽs. Exo.xv.a. Oipotẽs nomẽ eiꝰ. Et martyres idẽ nomẽ cognouerũt: ⁊ nomẽ christi ꝓ q passi sunt. Job.xvij.b. Pat manifestaui nomẽ tuũ hoibꝰ q̃s dedisti mihi. f ¶Clamauit ad me/christꝰ in passiõe: Martyres siꝰ in agone et tormẽtis: g ¶Et ego exaudiã eũ: ꝓtorãdo ĩ passiõe et dolore. Hoc est q̃d addit: h ¶Cũ ipso sũ ĩ tribulatiõe/dans patientiã ⁊ ꝓsolationẽ. Uñ ⁊ dionysius intrãs ĩ cliba/nũ ignis/dixit: Et erꝯ hic mecũ bone iesu. i ¶Eriptã eũ. i. extra mũdũ rapiã/ĩ morte. k ¶Et glificabo eũ/christũ: in resurrectiõe ⁊ ascẽsione: alios sctos/primo dando stolam aię: ⁊ tandẽ dando stolã corpis. Nec ad tpus durabit h: ꝯ in ęternũ: Uñ addit: l ¶Lõgitudine dierũ replebo eũ: et ostendã illi/christo hoi: n ¶Salutare meũ. i. salutẽ ęternã. Uel/illi. i. mẽbris illius/ostendã salutare meum. i. christũ in maiestate.

a ⁊ cõculcabis leonem ⁊ draconẽ. Qm̃ in me sperauit liberabo eũ: protegam eum/qm̃ cognouit nomẽ meum. ⁊ Clamauit ad me ⁊ ego exaudiã eũ/cum ipso sum in tribulatione: ⁊ eripiam eum et glorificabo eum. Longitudine dierum ⁊ replebo eum: et ostẽdam illi salutarẽ meum.

¶Psalmus cantici in die

Moralit

¶Moralit/ hoc dicit dñs de q̃libet viro iusto/maxime de tẽptato: b ¶Qm̃ in me sperauit liberabo eũ/a tẽptatione. Berñ. Dulcissima liberalitas christi/ĩ se sperãtibꝰ nõ deesse. Eccĩ.ij.b. Scitote qm̃ nullꝰ sperauit in dño ⁊ ꝓfusus est. i. nullꝰ sperãs in eo ꝓfusus est. Freqnt aũt magis expedit hoi vt tẽptet/q̃z vt nõ tẽptet: q̃d videẽs dñs ñ statim liberat eũ/ꝯ interim ꝓtegit eũ: Uñ addit: d ¶Protegã eũ. Ps. Protector est oim sperãtiũ ĩ se. Esa.xxxj.c. Proteget dñs hierlm/ꝓtegẽs et liberãs/trãsiẽs ⁊ saluans. Hierlm/est aia sperãtꝯ in dño/q̃ pacẽ supnã videt ⁊ desiderat: Hãc ꝓtegit dñs/ꝓtegẽs ꝓtra tẽptationẽ: ⁊ liberãs a culpa: trãsiẽs in pęna: ⁊ saluãs ĩ glia. e ¶Qm̃ cognouit nomẽ meũ. Cõsuetudo em̃ est potẽtiũ/q̃ notos ⁊ affines suos ꝓtegũt. Dicit aũt hic cognitio/nõ tã scia q̃z vita ⁊ opatio: Quãtũcũq̃z em̃ sciẽs si opa scię ñ attestãt: ꝺz potꝰ ignorare deũ q̃z cogscere. Uñ Titũ.j.d. Cõfitẽt se nosse deũ: factꝯ aũt negãt: cũ sint abomiati ⁊ icredibiles ⁊ ad oẽ opꝰ bonũ reprobi. Berñ. Nõ nouit nomẽ dñi q illo assumit ĩ vanũ: vel q dicit/dñe dñe ⁊ nõ facit q̃ dicit: vel q nõ honorat vt patrẽ: nõ timet vt dominũ: Nos aũt si nouimꝰ nomẽ sctm̃ q̃d ĩuocatũ est sup̃ nos: desiderem̃ vt sp̃ sctificet ĩ nobis. f ¶Clamauit ad me. Hoc recte sequit: qz vt dicit btus Berũ. fructꝰ noticię nominis/est clamor ozionis: porro fructꝰ clamorꝯ/exauditio saluatorꝯ: Uñ addit: g ¶Et ego exaudiã eũ. Ps. Aures eiꝰ ĩ ꝑces eorꝝ. Esa.xxx.e. Ad vocẽ clamorꝯ tui statim vt audierit/rñdebit tibi. Esa.lxv.d. Uñq̃z clamẽt ego exaudiã. In h̃ dat spes magna pęnitentibꝰ: quia vt dicit: clamauit et ego exaudiã. q. d. nõ oportet nisi vt clamet. Uñ sup h̃ verbũ dicit Berñ. Hoc pietatꝯ fęcꝰ est: nõ dic iustus ⁊ inocẽs est: ideo exaudiã: Si em̃ hęc aut silia diceret: q̃s ñ diffideret?: Et.j. Dulcis lex q̃ meritũ exauditiõis/in clamore ꝓstituit postulationis. Et.j. Merito nõ exaudit/q clamare dissimulat/aut oino nõ postulat/aut tepide postulat ⁊ remisse: siq̃dẽ ĩ dei aurib̃ desideriũ vehemẽs/clamor magnus. Quid aũt clamãs petit/apit ꝓ ea q̃ subiũgit: Petit em̃ cõsolationẽ/liberationẽ/glorificationẽ. Cõsolationẽ in bello: liberationẽ ĩ victoria: glorificationẽ in corona. Hęc petẽda sũt: ⁊ q̃ h̃ petit/accipit: Uñ addit: b ¶Cũ ipso sũ ĩ tribulatiõe: quasi aliq̃s q̃reret: in q dñe exaudies eũ?: In hoc inq̃t: qz cũ ipso sũ ĩ tribulatiõe/in ꝑsenti vita/vt eũ cõfortẽ. Ps. In tribulatiõe dilatasti mihi. Esa. xliij.a. Cũ ambulauerꝯ in igne nõ cõburerꝯ: qz ego dñs saluator tuꝰ. Et.j.a. Noli timere qz ego tecũ sũ. Uñ aũt scire possumꝰ q̃ nobiscũ sit in tribulatiõe?: Ex eo q̃ in ipsa tribulatiõe subsistimꝰ: Quis em̃ subsistet sine ipso?: i ¶Eriptã eũ/in morte/de carcere corpis: de periculo tẽptatiois. De ꝑmo dicebat aplus Ro.vij.d. Infęlix ego hõ: q̃s me liberabit de corpe mortꝯ huꝰ?: De scdo/Ps. Laqueꝰ cõtritꝰ est: ⁊ nos liberati sumꝰ. k ¶Et glificabo eũ: dãdo ei ꝑmiũ ꝓ labore certaminis: coronã ꝓ victoria. Hęc tria tãgit aplꝰ ij. Timoth̃.iiij.b. Bonũ certamen certaui/Ecce tribulatio: Cursũ cõsũmaui/Ecce ereptio: In reliq̃ reposita ẽ mihi corona iusticię ꝛc. Ecce glificatio. In ista aũt glia erit ęternitas vitę: ⁊ apta dei visio: Uñ subiũgit: l ¶Lõgitudine dierꝯ replebo eũ/Ecce ęternitas vitę. Prouerb.iij.b. Longitudo dierũ ĩ dextera eiꝰ. Prouer.xxviij. c. Qui odit auariciã: lõgi fiẽt dies eiꝰ. m ¶Et oñdã illi salutare meũ. i. christũ ꝓ quẽ saluaui genꝰ humanũ: Per eũ em̃ saluꝰ factꝰ ẽ hõ a pęna: ⁊ ĩ ipso saluꝰ erit ĩ glia. Uñ Glo. dic: Hęc visio est tota merces. Esa.lij.c. Uidebũt oẽs fines terrę salutare dei nri. Berñ sup hũc ꝑsũ sic dic: Lõgruꝰ finis psalmi/vbi psallẽti finis ꝓmittit tã btus: bonꝰ finis q̃ finẽ nõ hz: et sane cuiꝰ finis bonꝰ ẽ: ipsũ q̃z bonũ ẽ. Et.j. Hęc vita q̃ viuimꝰ/magꝯ mors ẽ: nec simplicit vita: ꝯ vita mortal. Quid em̃ agimꝰ ex q ꝑmo ĩcipimꝰ viuere/nisi morti appropinq̃re ⁊ ĩcipe mori?: Ibi vere viuit/vbi viuida vita ẽ/⁊ vital. Bẽas deo: vbi dies boni: ibi ĩterminabilis lõgitudo dierũ. De q̃bus alibi: Cogitaui dies antiq̃s: ⁊ annos ęternos ĩ mẽte habui. Eorꝝ ꝯo dierꝝ paucitas finiet breui: q̃z sufficit cuiq̃z malicia sua. m ¶Et oñdã illi salutare meũ. Berñ. Nõ tã in fide erudiã/nõ exercebo ĩ spe: ꝯ ĩ re adimplebo: Oñdã illi iesũ meũ: vt ĩ ęternũ tã videat ĩ quẽ credidit/quẽ sp̃ optauit: Quẽ nobis ostẽdat ipse qui promittit pater veraꝝ ⁊ bonus/Amen.

¶Expositio Psalmi. XCI

Bonũ est cõfiteri dño ꝛc. Titulus. Psalmus cantici in die sabbati. In precedẽti psalmo egit de victoria tẽptationũ: Sz qz victoriã tẽptationũ sequit q̃dẽs mentꝯ: ideo ĩ hoc psalmo ⁊ in h̃ titulo agit de q̃dete mentꝯ/q̃ est sabbatũ/figuratũ ĩ illo sabbato/in q dñs requeuit ab oi ope q̃d patrarat: in q etiã iudęi cessabãt ab omni ope seruili: ꝓ q̃d repsentat sabbatũ ęternitatꝯ/ĩ q ab omni pęna ⁊ miseria ęternalit requescemꝰ. Est ergo sensus: Psalmus iste/ꝓ quẽ notat spũalis opatio: est cantici in die sabbati. q. d. spiritualis opatio/quę est cantare deumq̃z laudare: debet fieri in die sabbati. i. in die festo ⁊ ĩ quiete mentis/pro ęterna requie obtinenda. Intentio huius psalmi est/monere vt hic libenter laboremus

Ps. 33.

Ar. ⁊ exima

Ar. ⁊ adiplebo

Ps. 4.

Ps. 125.

Ps. 76.
Job. 10. d.
Matth. 6. d.